

PAASNACHTDIENST 2019

'OM STIL VAN TE WORDEN'

Bijbellezingen: Markus 15 en 16

Ergens stil van worden... Dat gebeurt als vanzelf, als je van iets diep van onder de indruk bent geraakt. Maar dat ergens-stil-van-worden, dat misschien wel als vanzelf gaat, is zo vanzelfsprekend niet meer. Ergens stil van worden... We zeggen wel 'het zijn de kleine dingen die het doen' – en soms klopt dat ook – maar we hebben eigenlijk zo bijzonder veel kleine en grotere dingen op een dag...! Er zijn zoveel prikkels die op ons afkomen..., waardoor de prikkels wel steeds sterker moeten worden, anders raakt het gewoon niet meer. Vroeger viel je stil bij een berglandschap in Oostenrijk: wat bijzonder mooi! Als je er nu tien keer op vakantie bent geweest, dan wordt het misschien eens tijd voor wat meer grilliger bergen en ga je sparen om toch een keer de Himalaya te kunnen zien. 'Gewoon omdat het kan.' ... Vroeger was het iets geweldigs om een brief van je eerste vriendinnetje te ontvangen. Je hield de brievenbus gespannen in de gaten. Nu appen wij van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, als wij dat zouden willen en kan je bij de kassa nog even tussendoor kijken of je al antwoord heb gekregen op het berichtje dat je vijf minuten geleden had gestuurd.

Ik wil geen klaagzang over 'de tijd van tegenwoordig' houden hoor, maar wat ik wil aangeven: ergens stil van worden, dat gaat niet altijd zomaar vanzelf meer. Er komen op een gewone dag zo bijzonder veel prikkels op je af. Het is daarom belangrijk om *zelf* eerst stil te worden, om tot jezelf te komen..., zodat je niet afgestompt raakt door alle prikkels, maar de dingen weer binnen kunt laten komen. Zodat je weer de ruimte hebt om te kunnen voelen, te kunnen ervaren.

Ook, of misschien wel: juist, als het gaat om Pasen, is het ook heel belangrijk om zelf bewust te kiezen om hier een moment stil voor te worden. Want met Pasen gaat het om zulke grote dingen..., die kan je niet even tussen alle andere prikkels door beleven. ... Pasen gaat over leven en dood. Over wat nou de uiteindelijke basis is onder je leven. Waar je je kracht vandaan haalt. Wat je verwachting voor het leven en je uiteindelijke hoop en is. Het gaat over alles wat er in de wereld gebeurt en hoe je je daartoe verhoudt. Het gaat over je leven, tot aan de grens van de dood en zelfs daar nog overheen.

Je kunt deze dingen ook gewoon laten voor wat het is en gewoon verder op de stroom van alle prikkels meegaan. Of gewoon wat proberen te genieten en wat uit je leven te halen. Niet teveel inzitten over die diepe dingen als de zin van het leven, het doel van je leven, je bestemming, over wat er nog meer is en Wie er nog meer zou kunnen zijn. Maar Pasen nodigt je uit om stil te worden en die diepe dingen in je hart toe te laten..., zonder je van snelle antwoorden te willen voorzien... Pasen zet namelijk heel je leven in een nieuw perspectief. Maar dat is zo groots en veelomvattend..., dat kost wel een momentje stilte... en nog wel meer ook.

In de Paasgeschiedenis die wij hebben gelezen, viel het mij op hoe de mensen in het verhaal ook stuk voor stuk stil vielen. Ja, er is ook een hoop herrie: een opgehitste menigte die bij het stadhuis 'kruisig Hem' scandeert. Een groep lachende soldaten die in hun kazerne een laf spelletje met die fakekoning spelen om Hem nog meer te

vernederen. Roepende mensen aan de kant van de weg die deze Redder reddeloos zien doodgaan aan het kruis en het niet kunnen laten om met Hem te spotten. ... Maar ik zie ook allemaal mensen stil vallen: Pilatus die eigenlijk niet weet wat hij met de situatie aanmoet. Hij verwondert zich erover dat deze Jezus zich niet verweert, maar alles zwijgend ondergaat. Vervolgens de Romeinse centurio bij het kruis die Jezus' sterven van heel dichtbij heeft meegemaakt en tot de conclusie komt: 'hier hangt niet zomaar een van de zovele gekruisigde misdadigers...., Hij was Gods Zoon...! Vraag mij niet hoe hij dit wist, volgens mij moet het hem van Boven zijn ingegeven, maar blijkbaar bemerkt hij dat hier niet zomaar een terechtstelling plaatsvindt. En naast deze Pilatus en de Romeinse centurio heb je op de dag van opstanding ook nog die vrouwen bij het graf... die een open graf ontdekken en te horen krijgen dat Jezus is opgestaan... Zij vallen helemaal stil..., verlamd door schrik, verbazing, van... en het enige wat zij doen kunnen is wegrennen en er in eerste instantie helemaal over zwijgen. Al deze mannen en vrouwen vallen stil...

Maar het is ook niet onder woorden te brengen..., te begrijpen..., te bevatten: God Zelf Die in Zijn Zoon Jezus Zich liet kruisigen... Of dat is een absurd verhaal, een luguber sprookje of hooguit een dramatisch aflopend heldenverhaal..., of het is een diepe werkelijkheid waardoor alles op zijn kop komt te staan.

Jezus, God in mensenpersoon, Die Zich laat kruisigen... Zwijgend zie je Hem daar staan, tussen die spottende geestelijke leiders van Israël die met hen kennis dachten dat zij dicht bij God leefden en wisten hoe het geloof in elkaar stak: zij beseften niet dat God op dat moment zo dichtbij hen was..., in die mens die ze klappen aan het verkopen waren en in Zijn gezicht aan het schreeuwen waren... Zwijgend staat Jezus vervolgens terecht voor Pilatus: de Koning van hemel en aarde laat Zich veroordelen door een regionale machthebber, die zich door allerlei bochten probeert te manoeuvreren om het joodse volk wat te vriend te houden. ... Zwijgend staat Jezus, die twaalf legioenen hemelse strijdkrachten tot Zijn beschikking heeft, daar tussen die lachende soldaten die Hem op Zijn hoofd slaan met de doornenkroon en Hem in het gezicht spugen, terwijl Hij crepeert van de pijn omdat Hij zojuist is gezeseld. ... Zwijgend wordt Hij aan het kruis gespijkerd..., ja, Jezus zou waarschijnlijk wel van de pijn het uitgeschreeuwd hebben..., maar geen scheldwoorden, geen vloeken..., alleen een klaaglijk: 'Mijn God, waarom?' ... Zoals ik al zei: of dit is een absurd verhaal, een luguber sprookje of hooguit een dramatisch aflopend heldenverhaal..., of het is een diepe werkelijkheid waardoor alles op zijn kop komt te staan.

Maar waarom zou God dit laten doen met Zichzelf? Waarom zou God dit op Zijn eigen wereld met Zich laten gebeuren?

Omdat er zoveel is gebeurd op deze wereld... en omdat er nog steeds zoveel gebeurt op deze wereld. Omdat er nog steeds talloze oorlogsmisdaden plaatsvinden. Omdat er nog steeds talloze mensen van honger omkomen in deze wereld, terwijl andere mensen zich afsluiten voor het leed van de ander en alleen hun deur opendoen om de restjes van hun maaltijd in de kliko te gooien. ... Omdat er nog steeds haat is naar elkaar toe en groepen mensen andere groepen mensen als een bedreiging ervaren en zich laten ophitsen..., mensen elkaar kruisigen met hun woorden, hun mening op social media, hun vooroordelen. ... Omdat er op deze wereld nog steeds zo veel egoïsme is... en God ver weg is gestopt – Hij moet Zich niet al te veel met ons en onze levensstijl

bemoeien..., alleen in slechte tijden, dan mag Hij er zijn en moet Hij even met ons komen knuffelen, als troost en houvast. ... En als ik eerlijk ben..., ik ben zelf niet zo heel veel anders dan 'de wereld die ik nu schets'. Als ik eerlijk bij mijzelf naar binnen kijk, naar mijn gedachten, mijn verlangens, mijn meningen en mijn ideeën..., durft u ze van uzelf allemaal met een ander te delen? Die koude wereld waar ik het over heb, die wereld dat zijn wij.

Waarom laat God dit allemaal doen met Zichzelf, zo vraag ik mij af als ik Jezus daar het uitschreeuwend van de pijn zie hangen? *Omdat Hij de pijn wil dragen om met u en mij nieuw te kunnen beginnen.*

God wil geen bloed zien. God is echt geen God Die het zo belangrijk vindt dat er gestraft wordt en er geboet wordt voor onze fouten. Nee, het is anders. Ik probeer het uit te leggen:

Als er een breuk is in een relatie, als een vriendschap kapot is gegaan, of een burencrisis is ontstaan, dan kost het pijn om dit te helen, om dit op te lossen. Misschien herkent u dat wel. Wanneer je eraan denkt, voel je misschien gelijk weer je boosheid weer opkomen en nemen de emoties de controle over. Nu je kunt in je boosheid blijven. Misschien volkomen terecht. 'Het doet mij niets. Ik denk er niet meer aan.' Maar met dat je dit zegt, denk je er weer aan. Omdat je er niet los van komt. Je kunt in je boosheid blijven. Dat is het makkelijkste. En voor je gevoel misschien ook het rechtvaardigste. Maar het lost vaak niets op, helaas. ... Om tot verandering te komen, om nieuw te kunnen beginnen, zal er een de stap gezet moeten worden. Door de pijn heen, want dat doet het. Vergeven doet pijn. Toenadering zoeken is voor je gevoel soms onmogelijk. Iemand heeft dit proces van vergeven en een nieuw begin maken eens zo beschreven: *je gaat door een dood heen naar een opstanding en ervaart spijkers, bloed, zweet en tranen.* ... Nou, dat heeft God dus gedaan! Hij heeft die stap naar de wereld toe gezet. We waren er nog helemaal niet aan toe op deze wereld. We hadden er ook niet om gevraagd. We kunnen er misschien ook helemaal niets mee en zijn veel te druk met al die andere prikkels die wij moeten verwerken. Maar God heeft die stap naar ons toe gezet. God Die *Zelf* door de pijn heenging om weer nieuw met ons te kunnen beginnen.

Zo zeer ging het God blijkbaar aan het hart om met ons een nieuwe start te maken. Zo zeer wilde Hij met ons verder... met deze wereld verder... met ons nieuw beginnen... dat Hij die absurde weg ging, als een menselijk slachtoffer, als een ter dood veroordeelde crimineel. Was dat nou nodig? God had het ervoor over. En daar word je stil van...

Als deze kruisiging van de Zoon van God dus geen sadistisch sprookje is, maar een diepe werkelijkheid..., dan is er alle reden om stil te worden... Stil te worden van verwondering over wat er dus ten diepste is gebeurd: mensen die hun God hebben gekruisigd, een God Die Zichzelf liet kruisigen...

Maar dan is er ook alle reden om stil te vallen van dankbaarheid en verbazing: *op deze wereld heeft het kwaad dus niet het laatste woord!* Dat zou je soms haast wel denken. Je zou toch cynisch worden van alles wat er gebeurd! Verbitterd vanwege de chaos en het onrecht wat er is. Teleurgesteld in mensen waar je aanvankelijk tegenop zag, of waar je van afhankelijk bent. Maar laat je niet gijzelen door het cynisme, de verbittering en teleurstelling! Pasen heeft een boodschap voor je: het kwaad heeft niet het laatste woord! Het laatste woord heeft geklonken vanuit dat kruis bij Jeruzalem. Jezus riep: 'het

is volbracht!' Zijn liefde heeft overwonnen! Zijn liefde bleek sterker dan al dat lijden en de dood. ...

En als je je aan die liefde van Jezus gewonnen geeft..., dan zal die liefde ook jouw leven transformeren, helemaal veranderen. Een heel duidelijk voorbeeld daarvan, is Joop Gottmers, een voormalig drugsbaron en kickbokser (zie over hem een interview:

<https://www.youtube.com/watch?v=1AvTEmdt9dc>

Toen Joop tot geloof kwam, is zijn leven radicaal veranderd. God wil je – in de woorden van Joop Gottmers – *laten zijn wie je werkelijk bent*. Nu, daar hoef je niet eerst een drugsbaron en crimineel voor te zijn. Nee, Gods liefde die de sterkste bleek te zijn toen Jezus Zich liet kruisigen, Gods liefde kan je veranderen in je omgang met je kinderen, met je collega's of met jezelf. Gods liefde kan je helpen om met andere ogen naar een ander te kijken of naar jezelf te kijken..., om kwetsbaar te zijn..., om er te mogen zijn..., bevrijd van angst en trots. Het gebeurt, kijk maar naar die Joop. ... Gods liefde kan je helpen om niet te willen scoren, om niet afhankelijk te zijn van respect en hoe anderen je waarderen of niet waarderen. ... Gods liefde kan je helpen om te breken met je slechte gewoonten, je oude patronen waar je in leeft. ... Gods liefde kan je helpen om vol te houden in de duisternis waar je nu misschien wel doorheen gaat. Want Gods liefde bleek sterker dan al die duisternis om Jezus heen.

Stel je voor dat dat kruis van Jezus er niet had gestaan... Dan had ik geen hoop meer voor de wereld kunnen blijven houden. Dan had ik het misschien ook niet eens met mijzelf uit kunnen houden. Dan, ja wat had ik dan moeten hopen, verwachten? 'Kom op, het wordt allemaal wel een keer anders?!' Of: 't Gaat allemaal wel een keer over'? ... Maar wat geweldig mooi! ... God heeft de stap gezet... om de pijn door te gaan... om op deze manier ons een nieuw begin te geven met Hem en met elkaar.

En daardoor mogen wij morgen zelfs gaan vieren dat Zijn liefde sterker is dan de dood. Zelfs de dood moest er het zwijgen toe doen. Want Jezus is opgestaan. De kracht van Zijn liefde heeft de grendels van de dood opengebroken. Er is voor u en mij een deur opengezet naar Gods eeuwige toekomst. Dat kan je, met je beperkte, vergankelijke leventje toch niet bevatten? Voor eeuwig met Hem te mogen leven, met ingang van nu? ...

Het is te groot..., te bijzonder om te bevatten..., ook niet uit te leggen..., om stil van te worden... Je leven wordt een berg gezet... waardoor je zoveel meer mag zien, mag ontdekken... God heft je leven op. Pasen tilt je leven op een hoger plan.

